

prima instanță - (judecătoria Buiucani mun.Chișinău) G. Moscalciuc,
instanța de apel - (Curtea de Apel Chișinău) N. Cernat, L. Bulgac, A. Pahopol

DECIZIE

22 martie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței,
judecători

Valentina Clevadî
Galina Stratulat
Dumitru Mardari

examinând recursul declarat de avocatul Pucas Ina în interesele lui Poia Igor în pricina civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Danu Valeriu împotriva lui Poia Igor privind repararea prejudiciului material,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 15 noiembrie 2016, prin care s-a respins cererea apelantului privind repunerea în termen și s-a restituit ac tardivă cererea de apel depusă de Poia Igor,

c o n s t a ț ă:

La 12 aprilie 2014 Valeriu Danu s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva lui Poia Igor solicitând încasarea prejudiciului material cauzat ca urmare a accidentului rutier în mărime de 45673 lei și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a invocat că la 26 aprilie 2011 conducând automobilul de model Opel Omega cu numărul de înmatriculare COB-348 a avut loc accidentul rutier cu implicarea mijlocului de transport de model Volvo-850, condus de către Poia Igor. Vinovat de comiterea accidentului rutier a fost recunoscut pârâtul Poia Igor.

Susține că în urma procedurii accidentului rutiere a fost internat în spital cu diagnosticul traumatism asociat, fractura coastelor 7-8-9 pe stânga, fractura luxației a bazei oaselor metatarsiene II-III-IV a piciorului stâng cu deplasare.

Menționează reclamantul că din cauza pierderii capacității de muncă Poia Igor are obligația să-i compenseze cheltuielile pentru tratament și îngrijire personală de care a avut parte în perioada de reabilitare în sumă totală de 45673 lei.

Prin hotărârea judecătorei Buiucani mun. Chișinău din 10 octombrie 2014 a fost admisă cererea de chemare în judecată înaintată de către Danu Valeriu.

S-a încasat de la Poia Igor în beneficiul lui Danu Valeriu prejudiciu material în mărime de 45673 lei, cheltuieli de citare a pârâtului în mărime de 80 lei și cheltuieli de asistență juridică în mărime de 1500 lei.

Nefiind de acord cu hotărârea judecătorei Buiucani mun. Chișinău din 10 octombrie 2014, Poia Igor la 05 iulie 2016 a depus apel solicitând, repunerea în termenul de declarare a apelului, admiterea apelului, casarea hotărârii instanței de fond și transmiterea cauzei spre rejudecare.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 15 noiembrie 2016 s-a respins ca nefondată cererea lui Poia Igor privind repunerea în termen și s-a restituit ca tardivă cererea de apel depusă de Poia Igor.

La 06 decembrie 2016, avocatul Pucas Ina acționând în interesele lui Poia Igor a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 15 noiembrie 2016, solicitând, admiterea recursului, casarea încheierii recurate și pronunțarea unei noi decizii de repunere în termenul de declarare a apelului.

În motivarea recursului a reiterat că, nu este de acord cu soluția instanței de apel, acesta fiind contradictorie și nefondată.

Susține că există temeiuri de repunere în termenul de declararea apelului dat fiind faptul că pârâțul Poia Igor nu a fost citat legal de către instanța de fond și evident nu a cunoscut despre soluția acesteia. Cu dispozitivul hotărârii judecătoreiei Buiucani mun. Chișinău din 10 octombrie 2014 a făcut cunoștință al 22 iunie 2016.

Relevă că, din motive neimputabile lui, a fost în imposibilitate de a-și exercita calea de atac în termenul legal prevăzut de lege.

În opinia recurentului instanța de apel neîntemeiat a respins argumentele expuse în cererea de apel privind repunerea în termen și probele la care se face referire.

Examinând materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, cererea privind repunerea în termen de declarare a recursului urmează a fi respinsă ca, fiind neîntemeiată, cât și recursul declarat de avocatul Pucas Ina în interesele lui Poia Igor, ca fiind depus tardiv din următoarele motive.

În conformitate cu art.427 lit.a) Codul de procedură civilă, instanță de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Potrivit materialelor cauzei se constată că, încheierea Curții de Apel Chișinău a fost emisă la 15 noiembrie 2016.

După cum denotă actele cauzei, încheierea Curții de Apel Chișinău prin care a fost respinsă cererea privind repunerea în termen a apelului și restituită ca tardivă cererea de apel depusă de Poia Igor, a fost emisă la 15 noiembrie 2016.

În cadrul ședinței de judecată din 15 noiembrie 2016, se atestă că atât avocatul apelantului Pucas Ina cât și Poia Igor, au participat la ședința de judecată și în prezența acestora a fost pronunțată încheierea, fiindu-le explicat termenul și modul de atac al acesteia (f. d.76).

Cu toate acestea cererea de recurs a fost depusă de avocatul Pucas Ina în interesele lui Poia Igor, numai la 06 decembrie 2016, (f.d.82), adică în afara termenului legal de 15 zile, prevăzut de art. 425 Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art.425 Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Contrar prevederilor art.425 Codul de procedură civilă, la 06 decembrie 2016 recurentul avocatul Pucas Ina acționând în interesele lui Poia Igor a declarat recurs, cu depășirea termenului de 15 zile, ceea ce constituie temei în conformitate cu art.427 lit. a) Codul de procedură civilă de a respinge recursul, deoarece, exercitarea oricărei căi de atac și neîndeplinirea oricărui alt act de procedură în termenul legal atrage decăderea, afară de cazul când legea dispune altfel sau când partea dovedește că a fost împiedicată printr-o împrejurare mai presus de voința ei.

Astfel, recurentul urma a declara recurs în termen de 15 de zile de la data pronunțării încheierii, *adică pînă la 30 noiembrie 2016 inclusiv*, însă recurentul a declarat recurs abia la 06 decembrie 2016, cu omiterea neîntemeiată a acestuia.

În aceste circumstanțe, prin prisma art.425 Codul de procedură civilă termenul de atac a încheierii din 15 noiembrie 2016 pentru recurent începe să curgă din 16 noiembrie 2016.

Or, instanța de apel a asigurat dreptul părților, respectiv și prezența acestora în ședința de judecată, ultimele urmînd să-și exercite drepturile procedurale cu bună-credință conform prevederilor legal și în termenul stabilit.

Conform jurisprudenței CEDO, participanții procesului de judecată, inițiind proceduri în justiție, urmează să-și asume un rol activ urmărind cu diligență derularea procesului său.

Dreptul de acces la o instanță poate fi astfel supus, în anumite circumstanțe, unor *restricții legitime*, cum ar fi termenele legale pentru prescripție (*Stubbings și alții împotriva Regatului Unit* pct. 51 -52).

În hotărârea Ponomaryov vs. Ucraina 3236/03 din 03 aprilie 2008, a statuat că dacă termenul pentru introducerea unei căi ordinare de atac este reînnoit după un interval considerabil și pentru motive care nu par să fie foarte convingătoare, o asemenea decizie ar putea înfrînge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

Curtea a admis că revine în primul rînd instanțelor interne sa decidă asupra repunerii în termenul de introducere a căii ordinare de atac, dar ele nu se bucură de o marjă de apreciere nelimitată. Instanțele sunt obligate să indice motivele pentru care au acceptat repunerea în termen. Un asemenea motiv ar putea fi, spre exemplu, necomunicarea hotărârii luate în proces de către autoritățile competente ale statului. Chiar și atunci, totuși, posibilitatea repunerii în termen nu ar fi nelimitată, dată fiind obligația părților de a se interesa, la intervale rezonabile, de stadiul procesului de care ele au cunoștință.

În conformitate cu art. 56 alin. (3) și 61 alin. (1) Codul de procedură civilă, părțile sînt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Contrar acestor prevederi legale, recurentul Poia Igor nu a depus diligența necesară în vederea exercitării căii de atac în termen. Fiind persoană interesată în examinarea acestei cauze, urma să întreprindă măsuri necesare în termenul legal imperativ.

În asemenea circumstanțe, neputînd calea de atac permisă de lege, se prezumă că părțile au fost de acord cu soluția instanței de apel din 15 noiembrie 2016, admitînd în mod tacit efectele actului de dispoziție judecătorească. Or, admiterea spre examinare a unui recurs tardiv va încălca principiul securității raporturilor juridice.

În această ordine de idei, este cert că depunînd cererea de recurs la 06 decembrie 2016 împotriva încheierii pronunțate la 15 noiembrie 2016, *adică în afara termenului legal*, recurentul a demonstrat o neglijență a drepturilor sale procedurale stipulate în legislația națională.

Curtea reține că obligația persoanelor de a-și exercita drepturile procesual civile în termenele stabilite de lege dau conținut ordinii de drept, astfel asigurându-se certitudinea și securitatea raporturilor juridice.

Prin urmare Colegiul va respinge cererea recurentului privind repunerea în termen a recursului or, argumentele recurentului precum că încheierea instanței de apel motivată a recepționat-o prin poștă la 02 decembrie 2016, sunt nefondate, deoarece conform datelor din procesul verbal al ședinței de judecată, încheierea motivată emisă la 15 noiembrie 2016 a fost pronunțată în prezența apelantului și, astfel acesta a cunoscut despre soluția instanței din data pronunțării actului judecătoresc.

În această ordine de idei, instanța de recurs remarcă că admiterea spre examinare a unui recurs tardiv, ar avea un efect incompatibil cu principiul securității raporturilor juridice, garantat de articolul 6 din Convenție și ar încălca dreptul intimatului la un proces echitabil, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea recursului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac.

Curtea Europeană în jurisprudența sa a menționat că, la îndeplinirea acțiunilor procedurale, respectarea cerințelor cu privire la admisibilitate constituie un aspect important al dreptului la un proces echitabil.

Reieșind din prevederilor art.116 din Codul de procedură civilă repunerea în termen este posibilă în caz dacă se depune cerere de către persoana, care a omis acest termen din motive întemeiate cu anexarea probelor, ce argumentează această cerere.

Făcând trimitere la norma citată mai sus, în speță recurentul nu a prezentat dovezi pentru a justifica motive mai presus de voința sa și deci care sunt peste diligentele minime ale unei părți, care sa fi împiedicat sa se mai intereseze de soluția dată în judecarea caii de atac.

Or, în conformitate cu prevederile art.118 alin.(1) Codul de procedură civilă fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Astfel, din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide, de a respinge cererea privind repunerea în termen de declarare a recursului fiind neîntemeiată, cât și recursul declarat de avocatul Pucas Ina în interesele lui Poia Igor, ca fiind depus tardiv.

În conformitate cu art. art. 427 lit. a) art. 425 și 428 alin.1) Codul de Procedură Civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se respinge cererea depusă de către Pucas Ina în interesele lui Poia Igor privind repunerea în termen de declarare a recursului, fiind neîntemeiată.

Se respinge recursul declarat de către avocatul Pucas Ina în interesele lui Poia Igor, ca fiind depus tardiv.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,

Valentina Clevadi

judecători

Galina Stratulat

Dumitru Mardari